

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 617/23
1.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Таковић, председника већа, др Драгице Попеску и Светлане Павић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа пуномоћник Војин Лазаревић, адвокат из Новог Сада, против тужене Републике Србије коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Зрењанину, улица Гимназијска 7, ради утврђивања права својине одржајем, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Вршцу 5П 17/22 од 24.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 01.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене Републике Србије и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Вршцу 5П 17/22 од 24.10.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Ставом првим изреке побијане пресуде Основног суда у Вршцу 5П 17/22 од 24.10.2022. године, усваја се тужбени захтев тужиле АА од оца ..., из ... и утврђује да је тужилца по правном основу одржаја стекла право својине на непокретности уписане у ЛН.бр. ... КО ..., на парцели ... пољопривредно земљиште у потесу "...", њива III класе од 1 ха 15 а и 13 м², па се обавезује тужена Република Србија да јој ово право призна и да трпи да се тужилца по основу ове пресуде, без даљег питања и одобрења, укњижи као власник. Ставом другим изреке побијане пресуде обавезује се тужена да тужилци преда у посед парцелу ... Ставом трећим изреке побијане пресуде обавезује се тужена да тужилци на име накнаде парничног поступка исплати износ од 185.380,00 динара, са

законском затезном каматом рачунајући исту почев од дана извршности пресуде до дана коначне исплате у року од 15 дана под теретом принудног извршења.

Против ове пресуде благовремену жалбу изјавио је тужени побијајући је из свих законских разлога прописаних чланом 373. ЗПП.

Апелациони суд у Београду је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 386. ЗПП (“Сл.Гласник РС” бр. 72/11 са свим изменама и допунама), наставши да је жалба неоснована.

У спроведеном поступку нису причињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које повреде овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, нити је пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из тачке 12. ове законске одредбе, имајући у виду да је изрека пресуде разумљива и непротивуречна сама себи и разлозима пресуде, те да пресуда садржи јасне разлоге о битним чињеницама који су непротивуречни са садржином исправа и записника са исказима датим у поступку и самих тих исправа и записника и изведених доказа, па се иста може испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је рођена ...1956. године од оца ... и мајке ... На територији општине Пландиште средином седамдесетих година прошлог века, вршена је комасација земљишта и сваки учесник је у комасациону масу уносио своје пољопривредно земљиште и био наделиван другим, одговарајућим земљиштем. Током комасације оцу тужиле је додељено земљиште лошег квалитета у КО ..., за које је добијао аренду, али се након три године добијања аренде побунио и затражио обрадиво земљиште, те му је 1978. године, у КО ... дата парцела број ..., тј. спорно пољопривредно земљиште у потесу "...", њива III класе од 1 ха 15 а и 13 м², коју је обрађивао са супругом и ћерком, овде тужиљом, а која је након његове смрти 1990. године, наставила да је обрађује, јер је живела у домаћинству са родитељима, односно, по очевој смрти је наставила да живи са мајком, све до њене смрти 2013. године. Спорну парцелу су сви звали “...”. Тужила је имала брата који је живео и радио у Новом Саду и није живео са родитељима, те није обрађивао спорну парцелу, а преминуо је 2008. године На спорној парцели је гајена детелина. Дана 04.05.1976. године, спорна парцела ... (од 01,15,9 ха) је Дн решењем 217/76 отписана из претходног земљишно-књижног улошка и уписана као друштвена својина са правом коришћења општине Пландиште, а од стране те општине, Уговором о преносу коришћења од 31.12.1988. године, пренета је на коришћење Предузећу ..., које је 1988. године од стране исте општине добило обавештење да може да уђе у спорну парцелу.Пок. ББ се успротивио и није дозволио да наведено предузеће ступи у посед спорне парцеле, па је покренуо судски поступак који је окончан у његову корист и од 1978. године, ниједно друго правно или физичко лице осим његове супруге ВВ и његове ћерке, овде тужиле, није било у поседу те парцеле. Над Предузећем ..., отворен је и закључен стечајни поступак пред Привредним судом у Панчеву под бројем 2 Ст 330/2010 од 22.06.2010. године, јер није постојао правни интерес поверилаца и стечајног дужника предузећа “...” за спровођење стечајног поступка над тим предузећем. По правноснажности тог решења имовина стечајног дужника је прешла у јавну својину Републике Србије и Републичка дирекција за имовину РС је 31.01.2017. године је поднела Служби за катастар непокретности за општину Пландиште, захтев за упис права својине у корист

Републике Србије, што је од надлежног катастра спроведено решењем од 04.04.2017. године. Током 2018. године, иста парцела је издата у закуп, као пољопривредно земљиште у државној својини, закупцу, извесном ГГ, који је није обрађивао све до 2020. године, већ ју је користила тужила, те је насилно ушао у посед исте и покосио део соје коју је она засејала. У ЛН број ... КО ... спорна парцела бр. ... њива III класе у потесу "...", површине 1 ха 15 а и 13 м², уписана је као својина Републике Србије Београд, са обимом удела 1/1. Према исказима сведока ДД, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ и ЗЗ, од 1978. године, је спорна парцела обрађивана од стране пок. ББ, који ју је обрађивао са супругом и ћерком овде тужиљом, а која је након његове смрти наставила да је обрађује са својом мајком, све до њене смрти 2013. године, јер су живе у истом домаћинству.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је нашао да је тужбени захтев основан, па је донео одлуку на основу одредби члана 28. став 4, члана 30. став 1. и члана 72. став 1. Закона о основама својинскоправних односа, а нашавши да је тужила по правном основу одржаја стекла право својине на спорној парцели, почевши од 04.07.1996. године, када је брисан члан 29. раније важећег Закона о основама својинскоправних односа ("СЛ лист СФРЈ", бр. 37/80, 36/90, који је ступио на снагу 04.07.1996. године, од када се тужилци рачуна рок за одржај ради стицања права својине на спорној парцели која је раније била у друштвеној својини. Првостепени суд налази да је тужила савестан држалац непокретне ствари на коју други има право својине, јер је као носилац права својине уписана Република Србија, те да је тужила стекла право својине на тој ствари одржајем протеком рока од 20 година, тј. почев од 04.07.1996. године, па до 04.07.2016. године, с тим да је тужбу у овом спору поднела 30.10.2020. године. Наиме, првостепени суд налази да је правни претходник тужилце, њен отац, пок. ББ, био савестан стицалац, с обзиром да је у посед спорне парцеле ушао 1978. године, након поступка комасације и да га од увођења у посед исте нико није фактички узнемиравао, осим што га је 1988. године, правно узнемиравао ..., коме је Општина Пландиште пренела на коришћење ову парцелу. Међутим, отац тужилце је водио спор који је окончан у његову корист, те наведено предузеће није ушло у посед спорне парцеле. Тужила је наставила са коришћењем парцеле након смрти и мајке, те је у континуитету од 1978. године, њена породица несметано користила спорну парцелу, па првостепени суд налази да су били савесни држаоци исте преко 20 година и да је тужила у несметаној државини ове парцеле била све док иста није, као пољопривредно земљиште у државној својини, издата у закуп извесном ГГ (2018. године), који је ушао у њен посед 2020. године.

Овај суд налази да је одлука правилна и на закону заснована, јер је тужила у непрекидној и савесној државини спорне парцеле у периоду дужем од 20 година, а да наведено правно узнемиравање које је наступило 1988. године, 10 година након ступања у посед парцеле, није од значаја, јер се рок за одржај рачуна од 04.07.1996. године. Како је тужила била у уверењу да је стекла право својине одржајем на спорној парцели, као наследник свога оца, који је ову парцелу добио током поступка комасације 1978. године, од када ју је њихова породица несметано обрађивала, да би први пут тужила била сметана у поседу од стране закупца тужене, извесног ГГ, 2020. године, када је насилно ушао у посед ове парцеле, што је било у време када је тужила на истој већ стекла право својине одржајем, у смислу одредбе члана 28. став 4, у вези са чланом 30. став 1, а све у вези са чланом 72. ст. 1. и 2. Закона о основама својинскоправних

односа, тужилин захтев је основан, пошто се ради о државини која није прибављена силом, преваром или злоупотребом поверења, већ је реч о савесној државини, пошто тужилца, као држалац, није могла знати да ствар коју држи није њеног правног претходника, који је у комасацији добио ово земљиште које му је намењено, 1978. године, јер му је раније додељено земљиште лошијег квалитета, у замену за његово.

Неосновано се жалбом тужене наводи да правни претходник тужилце није имао закључен уговор о замени земљишта, те да је знао да није власник спорне парцеле, па није може стећи право својине по основу одржаја, као ни тужилца, пошто њен отац није закључио пуноважни правни посао подобан за стицање права својине. Стога сматра да тужилца нема закониту државину, јер је поред правног посла закљученог у законом предвиђеној форми, што је предуслов за законитост државине, услов да је њен правни претходник био титулар стварног права. Међутим, нужни услов за стицање права својине ванредним одржајем је савесност државине, па како је оцу тужилце додељена спорна земља од стране Општине Пландиште на коришћење, тужилца је оправдано веровала да је предметна парцела у својини њене породице, с тим да је иза покојног оца наставила да је користи несметано све до 2020. године, те је у међувремену, стекла је право својине на истој 04.07.2016. године, протеком рока од 20 година, од укидања раније важеће одредбе члана 29. Закона о основама својинскоправних односа, будући да су њени правни претходници били у несметаној поседу парцеле од 1978. године, дакле и 04.07.1996. године. Тужилца је била у оправданом уверењу да држи парцелу која је њеном оцу додељена по основу земљишта које је предао у комасациону масу, све док 2020. године, у посед исте није насилно ушло треће лице коме ју је орган тужене издао у закуп, јер је по правноснажности решења о закључењу стечајног поступка над предузећем ..., које је на овој парцели према ЗКУЛ број ... КО ..., имало право коришћења, имовина истог предузећа прешла у јавну својину Републике Србије, па је Републичка дирекција за имовину 31.01.2017. године, поднела захтев СКН за Општину Пландиште за упис права својине у корист Републике Србије, али је од значаја за овај спор околност што је тужилца претходно већ стекла право својине на овој парцели по основу ванредног одржаја.

Овај суд је ценио и остале наводе жалбе туженог, нашавши да су без утицаја на другачију одлуку суда, па тако и навод жалбе да уговор о замени непокретности није закључен у писаној форми и да првостепени суд није поступио по налогу другостепеног суда, те утврдио да је тужилца несавестан држалац предметне парцеле, будући да је у недостатку законитог правног основа, тужилца стекла ову непокретност као савесни држалац, не знајући да ствар коју држи није њена, односно њених правних претходника, с тим да ни према околностима сличаја није могла да зна да ствар коју држи није њена, а све у року дужем од 20 година, потребном за ванредни одржај, у смислу члана 72. у вези са чланом 28. став 4. ЗОСО.

Са свега изложеног одлучено је као у изреци пресуде на основу члана 390. ЗПП.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка која је донета сходно успеху странака у спору правилном применом одредби чл. 150. и 153. став 1. ЗПП, па је одлука донета на основу члана 401. тачка 2. ЗПП.

Захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијен је, као

неоснован, имајући у виду да тужиља није успела у жалбеном поступку, која одлука је донета на основу члана 165. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Зорица Ђаковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић